

BA DEGREE CBCS 2017 EXAMINATION
SANSKRIT LANGUAGE AND LITERATURE – GENERAL
SEMESTER VI
PRIVATE REGISTRATION

SG6CRT 10 - चम्पूरामायणम्

1. चम्पूरामायणस्य कर्ता कः? (भोजराजः, कालिदासः, भसः, भारविः)
2. गद्यपद्यमयं काव्यं किमित्यभिधीयते? (कथा, आख्यायिका, चम्पूः, खण्डकाव्यम्)
3. चम्पूरामायणे कति काण्डाः सन्ति? (त्रीणि, चत्वारि, पञ्च, षट्)
4. चम्पूरामायणस्य व्याख्याता कः? (रामचन्द्रबुधेन्द्रः, जिनेन्द्र सूरिः, रामः, चन्द्रसूरिः)
5. चम्पूरामायणस्य व्याख्यानस्य नाम किम् ? (मञ्जुषा, साहित्यमञ्जुषा, रामायणमञ्जुषा, टीका)
6. निगमः इत्यस्य अर्थः कः ? (वेदः, मीमांसा, न्यायः, रामायणम्)
7. गद्यानुबन्धरसमिश्रित पद्यसूक्तिः भवति ? (काव्यं, कथा, चम्पूः, आख्यायिका)
8. कविमार्गजुषः इति पदस्य अर्थः कः ? (सहृदयः, कविः, पण्डितः, पामरः)
9. रघुपुंगवस्य कीर्तिः प्रथमतया केन गीतं भवति? (रामेण, लवेन, कुशेन, वाल्मीकिना)
10. गङ्गाजलं कस्य यत्नेन लब्धं भवति ? (दशरथस्य, भगीरथस्य, अश्वरथस्य, पिनाकपाणेः)
11. भगीरथस्य यत्नेन भुवि किं लब्धं भवति ? (यमुना, गंगा, सरस्वती, ब्रह्मपुत्रा)
12. नरः पितृणां तर्पणं कस्याः जलेन करोति ? (यमुनायाः, गंगायाः, सरस्वत्याः, ब्रह्मपुत्रायाः)
13. वाचं निशम्य भगवान् । भगवान् कः ? (व्यासः, कालिदासः, वाल्मीकिः, भासः)
14. वाल्मीकिः कस्य वाचं शृणोति ? (नारदस्य, रामस्य लक्ष्मणस्य, इन्द्रस्य)
15. कवीनां प्रथमः कः ? (व्यासः, कालिदासः, वाल्मीकिः, भासः)
16. वाल्मीकिः मध्यन्दिननियमाय कुत्र गतवान् ? (तमसातीरं, गङ्गातीरं, यमुनातीरं, नदीतीरं)
17. पञ्चशरः कः ? (कामदेवः, देवेन्द्रः, अर्जुनः, रामः)
18. वदनात् छन्दोमयी सरस्वती निस्ससार । कस्य ? (व्यासस्य, कालिदासस्य, वाल्मीकेः, भासस्य)
19. मा गम शाश्वती समाः । कस्य वचनमिदम् ? (व्यासस्य, कालिदासस्य, वाल्मीकेः, भासस्य)
20. शाश्वती समाः मा अगमः । कः ? (निषादः, रामः, रावणः, इन्द्रजित्)
21. छन्दोमयी सरस्वती इत्यत्र सरस्वती इत्यस्य अर्थः कः? (देवी, वाणी, लक्ष्मी, कविपत्नी)
22. क्रौञ्चमिथुनादेकमवधीः । कीदृशम् ? (स्वर्णमोहितम्, रजतमोगितम्, काममोगितम्, न्यायमोहितम्)
23. अम्भोजभूः कः ? (रुद्रः, विष्णुः, महेश्वरः, ब्रह्मा)
24. परमेष्ठी कः ? (यजमानः, ब्रह्मा, विष्णुः, रुद्रः)
25. महर्षिणा कः विधिवदभ्यर्चितः ? (ब्रह्मा, विष्णुः, महेश्वरः, इन्द्रः)

26. यथाश्रुतं व्याक्रियताम् । किम् ? (कृष्णचरितम्, रामचरितम्, बुद्धचरितम्, नैषधीयचरितम्)
27. मध्यलोकः कः ? (आकाशम्, स्वर्गः, पातालः भूमिः)
28. करबदरसमानं भवति किम् ? (रामवृत्तम्, कृष्णवृत्तम्, बुद्धवृत्तम्, रावणवृत्तम्)
29. सरसिजयोनिः कः ? (ब्रह्मा, विष्णुः, महेश्वरः, पार्वती, लक्ष्मी)
30. शुभमतनुत काव्यम् । काव्यम् किम् ? (रामायणम्, भारतम्, मेघदूतम्, शिशुपालवधम्)
31. मधुमयफणितीनां मार्गदर्शी कः ? (व्यासः, कालिदासः, वाल्मीकिः, भासः)
32. मिलितपरस्परपमौ । कौ ? (रामलक्ष्मणौ, भरतशत्रुघ्नौ, अश्विनीदेवौ, लवकुशौ)
33. बहुश्रुतौ । कौ ? (रामलक्ष्मणौ, भरतशत्रुघ्नौ, अश्विनीदेवौ, लवकुशौ)
34. श्रुतिमधुरस्वरान्वितौ । कौ ? (रामलक्ष्मणौ, भरतशत्रुघ्नौ, अश्विनीदेवौ, लवकुशौ)
35. विविधनरेन्द्रलक्षणौ । कौ ? (रामलक्ष्मणौ, भरतशत्रुघ्नौ, अश्विनीदेवौ, लवकुशौ)
36. कुशलवौ परिगृह्य मुनिः किम् अपाठयत्? (स्वां कृतिम्, महाभारतम्, कुमारसंभवम्, रघुवंशम्)
37. भ्रातृभिः परिवृतः कः ? (रामः, वाल्मीकिः, ब्रह्मा, लवः)
38. निजचरितं गातुमन्वयुङ्क्त । कः? (रामः, वाल्मीकिः, ब्रह्मा, लवः)
39. निजचरितं गातुमन्वयुङ्क्त । काभ्याम् ? (भरतशत्रुघ्नाभ्याम्, कुशलवाभ्याम्, बालाभ्याम्, रामाभ्याम्)
40. यथाक्रमं गातुमनुक्रमेताम् । किम् ? (कथा, श्लोकम्, रघुवीरवृत्तम्, रावणवृत्तम्)
41. आज्ञा समुत्सारिताः के ? (जनाः, महर्षयः, काननवासिनः राक्षसाः)
42. रघूणां पुरिः का ? (अयोध्या, मिथियाला, काम्बोजः, गान्धारः)
43. संक्रन्दनेन विहितासनसंविभागः । कः ? (रामः, लक्ष्मणः, दशरथः, रावणः)
44. सुरवन्दितः कः? (रामः, इन्द्रः, दशरथः, मुनिः)
45. वृन्दारकः कः ? (देवः, दानवः, मनुष्यः, सर्पः)
46. अनपत्यतया द्यूमानमानसः कः ? (रामः, लक्ष्मणः, दशरथः, रावणः)
47. विभाण्डकस्य पुत्रः कः ? (विश्वामित्रः, वसिष्ठः, परशुरामः, ऋष्यशृङ्गः)
48. ऋष्यशृङ्गस्य पिता कः ? (विभाण्डकः, विश्वामित्रः, वसिष्ठः, परशुरामः)
49. ऋष्यशृङ्गस्य पुरावृत्तं केन उदीरितम् ? (सनत्कुमारेण, दशरथेन, रामेण, रावणेन)
50. ऋष्यशृङ्गस्य पुरावृत्तं कः दशरथं प्रति अवदत् ? (सुमन्त्रः, कैकेयी, यशेदा, नन्दिनी)
51. दशरथेन अश्वमेधयागं कुत्र कृतम् ? (रेवारोधसि, सरयूरोधसि, यमुनातीरे, गंगातटे)
52. पुत्रीयामिष्टिं कृतवान् कः ? (रामः, लक्ष्मणः, दशरथः, रावणः)
53. सुमन्त्रवचनात् शान्तधीः अभवत् । कः ? (रामः, लक्ष्मणः, दशरथः, रावणः)
54. दशमुखः कः ? (रामः, लक्ष्मणः, दशरथः, रावणः)
55. क्षीराम्बुराशिरासेदुः के ? (गीर्वाणगणाः, दानवाः, मनुष्याः, गन्धर्वाः)
56. मुनिजनमनश्चाकानां शरण्यः कः ? (रामः, इन्द्रः, दशरथः, विष्णुः)
57. त्रिदशः इति केषां पर्यायं भवति ? (देवानाम्, दानवानाम्, मनुष्याणाम्, जन्तूनाम्)
58. भुजगशयनः कः ? (विष्णु, शिवः, रावणः, कुबेरः)
59. प्रह्लादस्य व्यसनं केन दूरीकृतम् ? (वानरेण, किन्नरेण, नरसिंहेन, नरपतिना)

60. स्तंभस्य रिपोर्वक्षस्थलस्य च युगपद्भेत्ता कः? (नरसिंहः, रावणः, राक्षसः, सिंहः)
61. महाबलिवैभवः नामावशेषितः । केन ? (रामेण, शिवेन, विष्णुना, वामनेन)
62. नलिनायतलोचनः इति कस्य विशेषणम् ? (शिवस्य, ब्रह्मणः, पार्थस्य, विष्णोः)
63. कः स्फुटमभाषत ? (पाणिनिः, पतञ्जलिः, कात्यायनः, अरविन्दलोचनः)
64. कान् प्रति स्फुटमभाषत ? (लोकान्, दैत्यान्, देवान्, गजान्)
65. परमः पुरुषः कः ? (विष्णुः, महेश्वरः, नकुलः, रामः)
66. रजनीचरराजधानी का ? (लङ्का, मिथिला, अयोध्या, गान्धारः)
67. रजनीचरचक्रवर्तिः कः ? (रामः सुग्रीवः, विभीषणः, रावणः)
68. सहस्रभानुः कः ? (चन्द्रः, सूर्यः, रावणः, परशुरामः)
69. पुलस्त्यनन्दनः कः? (रावणः, रामः सुग्रीवः, नकुलः)
70. अहमेव तं हनिष्यामि? । कस्य वचनमिदम् (विष्णोः, देवेन्द्रस्य, देवगणानाम्, शिवस्य)
71. तत्रस्तानमरान् प्राह । कः? (पितामहः, मातामहः, रावणः, विष्णुः)
72. पायसममृतप्रायं प्रायच्छत् । कस्मै ? (दशरथाय, रामाय, वसिष्ठाय, श्रष्यशृङ्गाय)
73. भूपतिः पयसार्थं प्रथमं कस्यै अदिशत् ? (कैकेय्यायै, सुमित्रायै, कौसल्यायै, सीतायै)
74. स्वार्धाशाभ्यां स्वयमकुरुतां । कां ? (कौसल्याम्, कैकेयीम्, सुमित्राम्, सीताम्)
75. पुरमागात् परिपूर्णमनोरथः कः ? (दशरथः, रामः, लक्ष्मणः, विश्वामित्रः)
76. कैकेयीतनयस्य नाम किम् ? (रामः, लक्ष्मणः, शत्रुघ्नः, भरतः)
77. कुशिकसुतः कः ? (रामः, वसिष्ठः, विश्वामित्रः, कण्वः)
78. इत्थमभ्यर्थितोभूत् केन ? (रामेण, वसिष्ठेन, दशरथेन, विश्वामित्रेण)
79. गाधिनन्दनः कः ? (रामः, वसिष्ठः, विश्वामित्रः, कण्वः)
80. सशल्यान्तःकरणोभूत् कः ? (कौसल्याजानिः, रामः, भरतः, शत्रुघ्नः)
81. निर्यातु रामः सह लक्ष्मणेन । कस्य वचनमिदम् ? (वसिष्ठस्य, विश्वामित्रस्य, ऋष्यशृङ्गस्य, सुग्रीवस्य)
82. कुशिकमनोरथं पूरयामास कथम् ? (सुतप्रदानेन, दानेन, सुवर्णेन, गवां सहस्रेण)
83. कुशिकमनोरथं पूरयामास कः ? (रामः, वसिष्ठः, विश्वामित्रः, दशरथः)
84. संसारापेतचेतसां योगेन लभ्यः कः? (परशुरामः, रामः, कृष्णः, योगमाया)
85. पितुः नियोगेन कः कौशिकमन्वगात् ? (बाली, सुग्रीवः, रामः, भरतः)
86. पितुः नियोगेन रामः कम् अन्वगात् ? (लक्ष्मणम्, विश्वामित्रम्, वसिष्ठम्, रावणम्)
87. कस्य नियोगेन रामः कौशिकमन्वगात्? (पितुः, मातुः, मातुलस्य, वसिष्ठस्य)
88. नयन्नयमवोचत । कः ? (विश्वामित्रः, रामः लक्ष्मणः, भरतः)
89. विद्येते वितरामि ते । कस्य वचनमिदम् ? (रामस्य, लक्ष्मणस्य भरतस्य, विश्वामित्रस्य)
90. मानससरप्रसृता का ? (सरयू, यमुना, गङ्गा, निला)
91. सुन्दः किलेनां परिणीय । काम् ? (ताटकाम्, हिडिम्बीम्, शूर्पणखाम्, राक्षसीम्)
92. पुरुषादिनी का ? (ताटका, हिडिम्बी, शूर्पणखा, राक्षसी)

93. सुन्दवधू का ? (ताटका, हिडिम्बी, शूर्पणखा, राक्षसी)
94. चापः शिञ्चारवान् छलात् । कः? (रामः लक्ष्मणः, भरतः, शत्रुघ्नः)
95. ताटकामाथिने अस्त्राणि ददौ । कः? (विश्वामित्रः, रामः लक्ष्मणः, भरतः)
96. दिवः रन्ध्रं रुन्धन्ति । के ? (निशिचराः, देवाः तारागणः, चन्द्रः)
97. पलाशदण्डादतपाणिरासीत् । कः? (रामः लक्ष्मणः, भरतः, शत्रुघ्नः)
98. कुशनाभस्य पत्नी का ? (मन्थरा, घृताची, शूर्पणखा, देवयानी)
99. आजानपावनक्षीरा का ? (सरयू, यमुना, गङ्गा, निला)
100. श्रुतिप्रणयिनी का ? (सरयू, यमुना, गङ्गा, निला)
101. सुमेरोः सुता का ? (मनोरमा, रामा, मनोहरा, सीता)
102. पुरीमयोध्यामध्यास्त । कः ? (सगरः, सुग्रीवः, रावणः, बाली)

उत्तराणि

1. भोजराजः, 2. चम्पूः, 3. पञ्च, 4. रामचन्द्रबुधेन्द्रः, 5. साहित्यमञ्जुषा, 6. वेदः, 7. चम्पूः, 8. सहृदयः,
 9. वाल्मीकिना, 10. भगीरथस्य, 11. गंगा, 12. गंगायाः, 13. वाल्मीकिः, 14. नारदस्य, 15. वाल्मीकिः,
 16. तमसातीरम्, 17. कामदेवः, 18. कालिदासस्य, 19. वाल्मीकेः, 20. निषादः, 21. वाणी,
 22. काममोगितम्, 23. ब्रह्मा, 24. ब्रह्मा, 25. ब्रह्मा, 26. रामचरितम्, 27. भूमिः, 28. रामवृत्तम्, 29.
 ब्रह्मा, 30. रामायणम्, 31. वाल्मीकिः, 32. रामलक्ष्मणौ, 33. रामलक्ष्मणौ, 34. रामलक्ष्मणौ, 35.
 रामलक्ष्मणौ, 36. स्वां कृतिम्, 37. रामः, 38. रामः, 39. , कुशलवाभ्याम्, 40. रघुवीरवृत्तम्, 41.
 राक्षसाः 42. अयोध्या, 43. दशरथः, 44. दशरथः, 45. देवः, 46. दशरथः, 47. ऋष्यशृङ्गः 48.
 विभाण्डकः, 49. सनत्कुमारेण 50. सुमन्त्रः, 51. सरयूरोधसि, 52. दशरथः, 53. दशरथः, 54. रावणः 55.
 गीर्वाणगणाः, 56. विष्णुः 57. देवानाम्, 58. विष्णुः, 59. नरसिंहेन, 60. नरसिंहः 61. वामनेन, 62.

विष्णोः, 63. अरविन्दलोचनः, 64. देवान्, 65. विष्णुः, 66. लङ्का, 67. रावणः, 68. सूर्यः, 69.
रावणः, 70. विष्णुः, 71. विष्णोः, 72. दशरथाय, 73. कौसल्यायै, 74. सुमित्राम्, 75. दशरथः, 76. भरतः, 77.
विश्वामित्रः, 78. विश्वामित्रेण, 79. विश्वमित्रः, 80. कौसल्याजानिः, 81. वसिष्ठस्य, 82. सुतप्रदानेन, 83.
दशरथः, 84. रामः, 85. रामः, 86. विश्वामित्रम्, 87. पितुः, 88. विश्वामित्रः, 89. विश्वामित्रस्य, 90.
सरयू, 91. ताटकाम्, 92. ताटका, 93. ताटका, 94. रामः, 95. विश्वामित्रः, 96. निशिचराः, 97. रामः, 98.
घृताची, 99. गङ्गा, 100. गङ्गा, 101. मनोरमा, 102. सगरः ।